

№ 69

(556)

Јул 24-öd

лун 1939 во.

Став странајасса пролетаријас, öтувтчöј!

Сыктывса УДАДНИК

Леöоны

ВКП(ö)

Сыктывса

Рајком да РІК

Краснöј Военно-Морскöј Флотлөн революционнöј традицијас

Сöветскöј Сојуз пöштi веты-
мын сурс километр мында мыс-
кысö морејасөн да океанјасөн.

Мијан страналөн морскöј гра-
ницајас суса да надежнöја охра-
најтöбны Краснöј Военно-Мор-
скöј Флота боевој кораблја-
сөн, краснофлотецјасөн, коман-
дирјасөн да политработникјасөн.
Оборона куза нарком Вороши-
лов јорт вiсталис мијан Военно-
Морскöј Флота замечательнöј
кадрјас јылыс, мы најö „пър-
представљајтисны аснас Сöвет-
скöј Сојузса вооружоннöј вын-
јаслыс медбур боевöј частөн“.

Мијан военнöј моракјас воспи-
тајтöмаö русскöј флотлөн бое-
вöј революционнöј традицијас
вылын.

Нöшта 1825 воын-на царизмлы
паныда декабристјаслөн знаме-
нитöј выступленіеын приймајтис-
ны участие мор'акјаслөн сi-
зим екипаж (флотскöј береговöј
баталјонјас) царскöј флотлөн.

1905 воын Чорнöј мореын,
„Потемкин“ броненосец вылын,
кыпалiс революционнöј восста-
ныје. Тајö восстаніе кузаыс
Ленин гиліс: „Вывтi ыжыд
тöдчанлуныс бöрја одесскöј со-
бытјелөн состојтö именнö сы-
ын, мы тани первојыс царизм
во ени нöј вынлөн ыжыд
част, —быдса броненосец, —от-
крытöја вужіс революцијала до-
рö“ (Ленин, том VII, стр. 380).

Царскöј Росијаса военнöј
флотлөн уна кораблјас вылын
вöлины повтöм, бесстрашнöј
большевистскöј агитаторјас да
организаторјас, кодјас нудісны
мор'акјас пöвсын музлытöм
революционнöј уж. Имперіалист-
тическöј војна нудан војасö
русскöј флот медвоç шыасіс
В. І. Ленин призыв вылö выступ-
литны грабителскöј бојналы паны-
ды. Балтјискöј флотса лінејнöј
кораблөн екипаж „Гангут“ (öни
„Октябр'ская революция“) кы-
нудіс революционнöј восстаніе.

1917 воын петроградса Крас-
нöј Гвардија радјасыи, öтув

Пiверса рабöдöјаскöд, Зiмней
дворец штурм вылö мунисны ре-
волюционнöј мор'акјас. Октабр-
скöј революција заводитчан лунја-
сöç балтјецјас выдержитисны чо-
рыд, уна лун кыссыс кос гер-
манскöј флот да германскöј ар-
мија соедінитöм вынјаскöд.

Октябрскöј социалистическöј
революцијалөн первоја тöлысö-
жö, 1918 воса февралын, пре-
дател Троцкиј востіс туј Сö-
ветскöј Росијаö Германскöј
имперіалистјас војскајаслы. Том
Краснöј Флот противниклыс
удар героическöја отражајтö-
мөн, балтјискöј портын нахо-
дiтчыс народнöј імушчество
спасітöмөн стöча выполняјтис
Ленинлыс да Сталинлыс став
індöдјасö.

Вевтыртны поçтöм славаөн
вевтисны аснысö Краснöј Флот-
са мор'акјас гражданскöј војна
војасö. Балтика да Каспiјса
мор'акјас, Краснöј Волжскöј фло-
тиліја, сьнепровскöј флотліјаыс
командајас, Черноморецјас да
далневосточникјас —став-
ныс најö беззаветнöја да му-
жественнöја тышкасісны Ленин—
Сталин делö вöсна, мијан вели-
кöј рöйна слава вöсна подвiг-
јас совершајтöмөн.

Торја роль тајö кадас уеіс
Балтикаса славнöј мор'акјас вы-
лö. Англијскöј интервентјаслөн
боевöј кораблјас, кодјас вев-
тыртисны аслас лыдөн Краснöј
Балтјискöј флот вынјасöс, век-
жö ез вермыны венны мијан
мор'акјаслыс чорыд сопровіт-
леніесö. Краснöј ескадреннöј
міноносец „Гавріл“ выдержитіс
кос ноль англијскöј ескадреннöј
міноносецјаскöд. 8 англијскöј
ескадреннöј міноносецлы быт
лоі мбöдöчыны пышшыны мијан
öтi „Петропавловскіј“ (öни
„Марат“) лінејнöј кор'аблыс.
Балтикаса героическöј мор'акјас,
геніалнöј сталинскöј план сер-
тi, бостісны флот „Краснаја
гор'ка“, гарнизоныс кодлөн вöлі

СНИМОК ВЫЛЫН: Кожмöд
Сталинскöј Пјатилетка нiма со-
циалистическöј ордиысöмын пе-
редовік-краснофлотец В. Н.
Запорожец (черноморскöј флот).

Фото П. Савченко.

провоцирујтöма белöј офицерја-
сөн да сдajтчіс врајјаслы.

Быдса вiт во чöж краснöј
мор'акјас косасісны Японскöј
интервентјаслы паныд далней
Востокин. Налы ковмывліс мун-
ны Сопкајасö, но најö вылыс-
волісны, воç нудісны тыш да
вiсны јапоңецјасöс.

Ез вöв сещöм вын, кодi ес-
көн верміс сокрушитны сталнöј
воласö Краснöј Флота боец-
јаслыс!

Краснöј Военно - Морскöј
Флота краснофлотецјас, коман-
дирјас да политработникјас ву-
нөдлытöг вiçды асланыс јорт-
јаслыс славнöј традицијасöс.
Ускöдчас-кö враг мијан рубеж-
веннöј флотлөн боевöј корабл-
јас, кодјасөн вескöдлö превос-
ходнöј кадр, кутасны жугöдны
противикöс сiçжö чорыда,
кыç жугöдлєвы сiçс пър.

Краснознамјоннөй балтыкаса корабльяслөн ыжыд поход

Жданов јорт да СССР-са Војенно-Морскөй Флот куза Нарком Кузьнецов јорт
флагманскөй корабль вылын

ЛЕНИНГРАД, 19. (ТАСС) Јул 14 лунлөн шондја асыв. Ыжыд кронштадскөй рејдын асывсан төдчө оживленіе. Мостыкјас вылын быд минутын тыдовтчылдны сігалшыцікјаслөн гөрд флажокјас. 16 часын „Октябрьскаја революціја“ лінкор борт дорд матыстич катер. Палуба выдө кайоны—Рабоче-Крестанскөй Војенно-Морскөй Флот Главнөй војеннөй советса шлен Жданов јорт, СССР-са Војенно-Морскөй Флот куза Нарком флотлөн II ранга флагман Кузьнецов јорт, Краснознамјоннөй Балтыскөй флотлөн командунтыс II ранга флагман Трибуц јорт, Балфлот Војеннөй советса шлен, дивізіоннөй комиссар Морозов јорт, Балфлот Политуправленіјеса начальник, бригаднөй комиссар Белскіј јорт да мукдөјас.

Грөмітө „Интернационал“. Жданов јорт прінимаетө командованіејлыс рапорт да зброватчө корабльса личнөй составкд.

Гротмачта выдө кыптө Наркомлөн флаг. Якдр лептөма. Лінкор бостө курс рывывылд. Краснознамјоннөй Балтыкаса корабльяслөн ыжыд поход заводітис.

Корабльяс мундны походнөй стројдн. Флагманскөй корабль да сы бдрса килватерын муныс лінкор „Марат“ сопроводжтө сдны сторожевөй суднојасдн. Зев ыжыд треугольнкөн нуждчө мощнөй эскадра.

Рытјавылын рөмдігөн „Марат“ петдө вожд да флагман сігал сертө востд бі шціт куза, коді муртса-нін төдчө бінокльдн. Медвогза залп. Шынлөн кымбр дөвалдө вескыд борт вестын. Колд некымын секунд ішціт дорын пуздны валдн жужкыд столбјас: „Вілка“! Мдд залп—пораженіе выдө. Одјдн бергдөчөдмдн „Марат“ сетд залп кормовөй башнаыс. Мішен сәјддөма ва стөнадн, коді артмис снарядјас вылын разрывыс. Флагманскөй карабль вылын внімателнө вгдддны „Маратса“ артиллерістјас лысдм бдрса. Быд залп встречајтөд одобреніе горрбднјасдн. „Октябрьскаја революціја“ вылын сетдн асламыс

јортјас Искусстволы должнөјс. Мед сујсылас враг! Сіјө төдмалас Краснознамјоннөй Балтыкаса артиллерістјас білыс став вынсө да меткостөд.

Эскадра неуклоннө мундө рывывылд. Оти ученіе вежсө мөддм. Корабльсдн еволюціјас, перестроітчдмјас, боевөй да воздушнөй тревогајас мундны оті бдрса мөд. Быд корабль імеітө аслас боевөй действіејаслыс программа. Исключітелнөй чоткостдн ужалд личнөй состав. Одјд портөдны олдмө командованіелөн приказаніејас. Точнөја действүјтдны служебнөй механизмјас да приборјас.

Јул 15 да 16 лунјасө Жданов јорт куза беседајтис лінкорса команднөй составкд, сверхсрочникјаскд, торја краснофлотецјаскд, відлаліс кубрікјас, механізмјас, посетітис корабльыс боевөй башна.

...Пыр матыжыкдө да матыжыкдө рөднөй мулдн берөгјас. Горізонт вылын тыдовтчө крепост—кар—Кронштадт. Корабльяс сувтдны якдр выдө. „Октябрьскаја революціја“ кормовөй палуба выдө чукдртчө корабльлөн став личнөй составыс. Лінкорлөн војенком полковөй комиссар Эверов јорт востд поход помасөмлы сідм мітінг. Первој выступајтө СССР-са Војенно-Морскөй Флот куза Нарком Кузьнецов јорт. Сіјө вгсталд боевөй да політическөй подготоканн Краснознамјоннөй Балтыка флотлөн успехјас јылыс, Војенно-Морскөй Флот воғын сулалыс выд боевөй мојас јылыс. Помас Кузьнецов јорт горрбд Советјас странаса вындрө Војенно-Морскөй Флот чест куза, партіјаса да правітелствоса руковоітелјас чест куза, велікөй Сталин чест куза здравіца. Краснофлотецјас вочавіздны мощнөй „Ура“-дн. Грөмітө „Интернационал“.

Сөсө јарјугыд рөчдн выступітис Жданов јорт, коддөс встретітөма бурнөй оваціјадн. Кылбны горрбднјас: „Мед олас Сталин јорт!“ „Мед олас сылдн вернөй советннк Жданов јорт!“ Жданов јорт вгсталд мощнөй

Војенно-Морскөй Флот стрдөтдм јылыс, коді достојнөй велікөй соціалістическөй морскөй державалы.

Воца кывдөн выступітис дивізіоннөй комиссар Эверов јорт. Сіјө шуіс, мыј Краснознамјоннөй Балтыкаса боецјас, боевөй революціоннөй традиціјас свјатөја вгдмдн, лодны і вожд помдө преданнөјсө Ленин—Сталин партіја делдлы. Бара јургд „Интернационал“. Ылдө рејд вестын паскалд краснофлотскөй „Ура“.

Поход помалөма. Жданов јорт да Кузьнецов јорт мундны флагманскөй лінкор борт вылыс. Сөсө Жданов јорт да Кузьнецов јорт посетітисны лінкор „Марат“ да крејсер „Киров“.

16 часын шојччан садјын (вөвлөм Петровскөй парк) походнын участвүтис корабльяслөн личнөй состав чукдртчө мітінг выдө. Мітінг востіс Краснознамјоннөй Балтыскөй флот Војеннөй советса шлен дивізіоннөй комиссар Морозов јорт.

Рөчдн выступітис СССР-са Војенно-Морскөй Флот куза Нарроднөй Коміссар Кузьнецов јорт. Сіјө пасјис походнын краснофлотецјаслыс бур ужсө да сувтөдтис Краснознамјоннөй Балтыкаса личнөй состав воғын вел уна мојас.

Краснофлотецјас да командірсјас пдө оваціјадн встретітисны А. А. Жданов јортөс, коді мітінг вылын вгталіс јарјугыд рөч. Сіјө рөчлөн заключітелнөй кывјасыс, кодјасөс сідма вождлы да соціалізм победајаслөн организаторлы—Сталин јортлы, вылыс кыпдддны оваціјас. Став ужалыс дөзлөн вожд да учітел Сталин јорт чест куза ылдө паскалд мощнөй краснофлотскөй „Ура“.

Мол бөжын

Сыктыв ју устјесан молбөж 119 кілометра ынаыан, Пдінга ју устјенн.

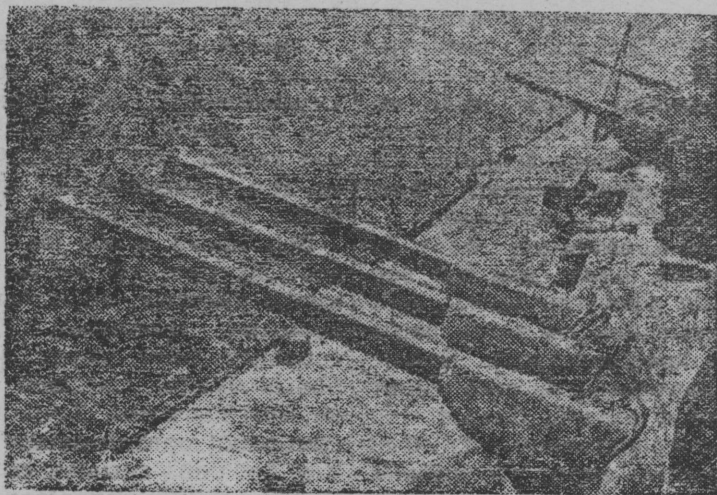
Сыктыв рөчөм молбөж прөјдөтас јул 23-дө дун рытд.

СССР-са Военно-Морскöй Флотлөн Празник

July 24-öd лунö став советскöй народ празниктö Рабоче-Крестанскöй Военно-Морскöй Флотлыс лун. Тајö празникыс востö выл страна мијан рöфиналöн морскöй вооружоннöй вынјас исторјаын.

Советскöй Сојуз—великöй морскöй держава. 48.000 километрыс унжык мыскысöны СССР-са морскöй границајас, кодјасöс музлытöг вöдны Краснöй Военнöй Флотлөн славнöй мор'акјас. Ва выдын і ва пышкын, сынöдыв, чорыд төвжылын да штормјасын, тајфунјасын да туманјасын СССР-са морскöй границалөн зоркöй часöвöјјас честöн нудöдны асыныс служба.

КРАСНОЗНАМЈОННÖЙ БАЛТЫСКОЈ ФЛОТ.

СЫМOKУВЫЛЫН: Линкор „Марат“ бојевöй курсын.

Большевикскöй партија да став советскöй народ вöлабн Рабоче-Крестанскöй Морскöй Флот превратитöма грознöй да жугöдны вермытöм вынö.

Нöштa гражданскöй война војасö, **и н о с т р а н н ö** интервентјаслы да белогвардејецјаслы паныд тышкасан војасö мијан военнöй кораблјас повтöг муисны бојö да побеждајтисын, вöјталисны бојевöй кораблјас весиг сешöм перво-класснöй флотјаслыс, кыз анг-лјискöй. Оти сöмын Финскöй за-ливны 1918—1919 војасö советскöй кораблјасöн да минајасöн вöлины вöјтöмаöс крејсер „Кас-сандрa“, эскадреннöй миноносецјас „Викторја“ да „Веру-

лам“, подводнöй лодка, некымын тралшыкјас, транспортјас да торпеднöй катерјас.

Аслас став исторја чöжөн русскöй военнöй флот не öтчыд сөтавлис казтывлана урöкјас н а л ы, кодi усласис мијан рöфина вылö моресаң. Военнöй Флот, кодöс создајтис Петр I, жугöдис шведскöй флот, кодi секи лыфгыссис вына флотөн.

Неувјадaјемöй славадн вөтисны аснысö русскöй мор'акјас победоноснöй морскöй сраженіејасын Чесмаын (1770 во), Наваріанын (1827 во), Синопын (1853 во), Севастополдс героическöја дорјöмын (1854—1855 војас). Весиг русско-јапонскöй война кадö

нöй миноносец.

Мијан военнöй флот горöитчö аслас революционнöй традицјајасöн. Тырмымөн казтыштны „Повомкин“ да „Очаков“ бронөносецјас вывса 1905 вога революционнöй восстаніе. Передöвöй революционнöй матросјас, кодјасöн вескöдлісны большевикскöй партијнöй организацијајас, мужественнöја выступајтисны самодержавіејелы да капитализмы паныд.

Революцијалөн первоја-жö лунјасö матросјас лоисны вернöй мыжöдöдн Ленинско-Сталинскöй партијалы пролетарскöй революција вöсна сылөн тышың.

„Аврора“ крејсер вывсаң лы-жöмөн мор'акјас петкöдлісны став мiрлы человеческöй исторјаын выл эпоха заводитчöм—социалистическöй революцијалыс эпоха. Балтыецјаслөн, черноморецјаслөн, тiхоокеанецјаслөн отрадјас, интервентјаслы да белогвардејецјаслы паныд, советскöй власт вöсна тышкасысјас пöвсын вöлины медвозза радјасын.

Мијан рöфинаса славнöй революционнöй мор'акјас јылыс народ слагaјтö былинајас да пөнајас. Народнöй герој јылыс—матрос Железнаков јылыс—сылöны став страна паста; Маркiнлөн, Полухинлөн, Павлин Виноградовлөн да мукöд мужественнöй русскöй мор'акјаслөн нимјасыс, кодјас сетисны олдмсö пролетарскöй революција вöсна, коласны немјасын.

Славнöй советскöй мор'акјас свјатöја вiзöны мијан народлыс медбур морскöй да революционнöй традицјајасöс, најöс асланыс энтузиазмөн обогашцајтöмөн, военно-морскöй искусство, наука да техника развiцајтöмөн да воцö нудöдмөн.

СССР-са Рабоче-Крестанскöй Краснöй Флот создавајтис гражданскöй война да интервенција сöкыд условијејасын. Сіјöс создавајтисны большевикјаслөн партија да сылөн вождјас Ленин да Сталин. Женыд кадн вöлины восстановитöмаöс важ бојевöй кораблјас.

Партија да комсомол флотö мöдöдiснны асыныс медбур пi-јасö. Линкорјас, крејсерјас, (Помсö вiдöд 4-öд листбокны)

1904—1905 војасö, кор русскöй флот, бездaрнöй да продажнöй адмиралјасөн возглавляјтöмөн, потерпитис поражение, век-жö уна бојјасын русскöй моракјас петкöдлісны аснысö кыз храбрeјшöй геројјас.

Первој мiрвöй империалистическöй војнад русскöй флот сөталис весма чувствителнöй ударјас германскöй флотлы. Дасјасöн немецкöй военнöй суднојас жугалисны минајас вылын да русскöй военнöй флотлөн героическöй кораблјасса бiнс. Тырмымөн шуны, мыј сöмын öти лунö, 1916 вога војабр 10-öд лунö, Финскöй залив вылö ускöдчылиг дырјi русскöй минајас вылö пöбитöмитис сiчын германскöй выл эскадрен-

СССР-са Военно-Морскöй флотлөн Празник (ПОМ).

миноносца, подводной пещи, торпедной катери вылы мунисны море, асыны боевой оружию нудом, море мунисны упорно велбчыны да лоны пыр даси став оружию востретины кортом гостасо.

Плаваниям труднейшюй метеорологической условиюасын краснофлотец, командир да политработник петкоблны прекрасной морской вычка да вылы кутны социализм страна да военной флоты чест.

Кык сталинской пятилетки меритны постома быдмис миан промышленность, кык, шуам, судостроительной, коди дни Военно-Морской флоты сето кораблясы став классо. Они миан Советской Союзлөн став флот да флотиясы посту пайтны дасаси выл кораблясы. Ташом мощной боевой кораблясы, кык „Киров“, коды оснащеномса современной техникой, да уна мукдас строитомса миан заводасын, миан инженерасын да рабочиясы. Советской Военно-Морской флот строитомлөн темпсы дни сещомо, кушомо ез тоды да ез вермы тодыны мирн ноти страна!

Военно-Морской флоты службы н у ж о д о м жылы СССР Верховной Совет Президиумлөн неважон жодом указ отсал миан страны обороноспособность кыпдомлы, сето позанлун готвитны флоты ноща юнжыка квалицированной кадрысы. Тажо указысы Военно-Морской флоты частысы да кораблясы вылы вли встретитомса жыды подомон. СССР Верховной Совет Президиумлы указ жодом борын флотлөн уна кораблясы да частысы жены кадры помалисны набор сверхсрочной служба выло. Тажо жаругыд петкоблас сы-

лөн, кык краснофлотец да красной командирсы откыкнычисны партиалон, правительстволон да Сталин юртлөн миан Военно-Морской флотыс юнлунсо кыпдом всна забота выло.

Рабоче-Крестьянской Военно-Морской флот воспитатис сурсысы советской рдынасы пламенной патриотсы. Советской Союзса героисы Бурмистров юртос, Јегинко юртос, СССР Верховной Советса да союзной республикасы депутатсы Бордников, Селезнев юртасы да мукдос, коды сето став страна. Соасын миан командирсы, политработниксы да краснофлотецсы награитомса Советской Союзса орденсы храбросты, героизмы, рдынасы слава выло самопожертвованиясы.

Соасын Советской патриотсы миан дин обращатчоны коромон примитны найос миан мораксы радд. Тажо являчю медбур подтверждением Советской Военно-Морской флот дор народной радетомлөн.

Рабоче-Крестьянской флот дни сещома-нын юнмис, мыл сижо вермо смела решитны могсы, коды пуктысены сы выло партиалон да правительствон. Большевиксы партиалон да став советской народ влоан, Сталин юртон непосредственной да быдлунжа забота дыржи, коды выманижетог оз прожит флот строитомса касатчыс некушом вопрос, миан Военно-Морской флот лоас медса вына флотон мирн. Сижо кутас гримитны лубо врагос, лубо васын, враго сомын лытас ускочны миан страна выло.

СССР-са Военно-Морской флотса народной комиссарос вежыс флагман флота 2-го ранга I. ИСАКОВ.

Поставка примитны оз лобчыны

Кожортса селполы госпоставкы примити кеждо колд строитны выл зернохранилище, овощехранилище да ремонтруитны важсо, но ужас ез-на босыны. Селпоса юралы вештысо сомбутом выло. Важ склад-

жас зараитчюмаде клещон, но сижос бырдомыс бара абу. Ташом-жо лок положениыс Кажымын да Кобраны.

Селпожасы тажо ужас кад-нын кутчыны, а Раисоюзлөн селпожасы колд сетны отсдг. Пр.

Увол. главлита № 1855.

„Смытывса ударник“ газетлөн типография. Тираж 1222

Государстволы первоюа 2472 клгр. турун

Кибра сиктсветулы „Искра“ колхоз сенопункто сдзатис первоюа 2472 клгр. государстволы турун поставка. Примерсо колбостны „Искра“ колхозлыс районусса мукд колхозжасы—сетны аскадо да тырмыдон буркачествоа турун государстволы. С. М. Тебенков.

Секретарлөн нецициплицированност

Юл 14-од лундо Чукайбса „1 май“ колхоз бердса комсомольской организация шуис нудны вossa комсомольской собрание турун идралом мундом жылы вопросон. Собрание выло вли сувтодмо доклад колхозса юралыс селков юртлыс да кык бригадылыс содокладсы.

Комсомолецсы, колхозса юралыс, бригадысы да колхозса стахановецсы, кык Юрков Јегор да мукд, локтисны индом кад кеждо ноти сормытог. Но, ез лок комсомольской организациасы секретар Трошева юрт.

Вел жыды чукор јоз Трошева вичысис оти час да 20 минуты дыржык, но вичысны ез вермыны. Вломако Трошева собрание лодм жылы јуртом борын мундома Сая Јаго (деревна ним) гоститны. Тажикон комсомольской организациасы секретар Трошева срывити собрание, кодон ускочис авторитетсо комсомоллыс колхозниксыс воцын.

Чукайбса „1 май“ колхозлөн положениыс абу бур. Ышком куца плансо выполнитомса сомын-на 20 гогор прочит выло. Сижко колхоз нуждачю жыды отсдгыс и комсомольской организациасын, но Трошева отсдгсетны, кык тыдало, оз кочы.

Ми надейтчам, мыл ВЛКСМ РК вочас колана вывод. Тебенков.

Отв. ред. вежыс А. Шадрин.

О Б ' Я В Л Е Н И Е
Сысольской Слав конторе на постоянную работу требуется счетовод—кассир. Оплата по соглашению. За справками обращаться в часы занятия.

Администрация.